

การเปรียบเทียบกฎหมายล้มละลายและกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟู
กิจการของลูกหนี้ของประเทศไทย
และการล้มละลายของวิสาหกิจของสปป.ลาว*

COMPARISON OF THAI BANKRUPTCY LAW AND LAW ON REHABILITATION
AND BANKRUPTCY OF ENTERPRISES IN LAO PDR

เล่งศักดิ์ บุนทะลาด

Lengsack Bounthalath

มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว สปป.ลาว, ประเทศลาว

National University of Laos PDR, LaoPDR.

ดารณี แสงนิล

Daranee Saengnil

คมกฤษ พองย้อย

Khomgrit Fong-yoy

คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ประเทศไทย.

Faculty of Interdisciplinary Studies, Khon Kaen University, Thailand.

E-mail: daransan1730@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกฎหมายล้มละลายและกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยประเทศไทยได้ตรากฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 เพื่อช่วยเหลือวิสาหกิจและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการปรับโครงสร้างหนี้และรักษาสภาพคล่อง กฎหมายไทยยังได้นำหลักการพักการชำระหนี้ มาใช้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเข้าสู่กระบวนการล้มละลายทันที ซึ่งช่วยให้ลูกหนี้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เพิ่มโอกาสในการรักษาสภาพเศรษฐกิจและการจ้างงาน ส่วนกฎหมายล้มละลายของสปป.ลาว ซึ่งเดิมมีอิทธิพลจากกฎหมายฝรั่งเศส ได้กำหนดให้ใช้เฉพาะกับวิสาหกิจและนิติบุคคล โดยไม่ครอบคลุมถึงบุคคลธรรมดา ส่วนสปป.ลาวยังไม่มีให้นำหลักการพักการชำระหนี้มาใช้ ส่งผลให้ลูกหนี้

*Received: 11 October 2024; Revised: 10 November 2024; Accepted: 8 December 2024

ขาดความยืดหยุ่นในการฟื้นฟูกิจการ และขาดมาตรการช่วยเหลือในช่วงเวลาที่ยากลำบากทางการเงิน การเปรียบเทียบเงื่อนไขการยื่นคำร้องขอล้มละลายและฟื้นฟูกิจการ โดยในประเทศไทยกำหนดเกณฑ์การยื่นคำร้องสำหรับบุคคลธรรมดาที่มีหนี้ไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท และนิติบุคคลที่มีหนี้ไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท ขณะที่ใน สปป.ลาว กำหนดเงื่อนไขการล้มละลายของวิสาหกิจในกรณีมีหนี้เกิน 10 ล้านบาท โดยมีมาตรการการควบคุมและแต่งตั้งผู้จัดการแผนธุรกิจเพื่อเข้ามาบริหารกิจการตามมติของเจ้าหนี้ ส่วนลาวยังขาดกฎหมายและกระบวนการที่รองรับบุคคลธรรมดาในกรณีที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ รวมถึงการขาดลำดับการชำระหนี้ที่ครอบคลุมและการฟื้นฟูกิจการที่เป็นระบบ จึงเสนอให้มีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเติบโตของธุรกิจ

คำสำคัญ: การล้มละลาย, การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้, กฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจสปป.ลาว

Abstract

This article aims to study and compare bankruptcy law and the law on debtor rehabilitation between Thailand and the Lao People's Democratic Republic (Lao PDR). Thailand enacted the Bankruptcy Act in 1940 to assist enterprises and small and medium-sized businesses in restructuring debt and maintaining liquidity. Thai law also introduced the principle of automatic stay to prevent businesses from immediately entering the bankruptcy process, allowing debtors to continue operating, thus increasing opportunities to maintain economic stability and employment. In contrast, the bankruptcy law in Lao PDR, initially influenced by French law, is limited to enterprises and legal entities, excluding individuals. Additionally, Lao PDR has not adopted the automatic stay principle, resulting in a lack of flexibility for debtors in business rehabilitation and limited assistance measures during financial hardship. The comparison of filing requirements for bankruptcy and rehabilitation reveals that Thailand requires individuals to have debts of at least 1 million baht and legal entities to have debts of at least 2 million baht to file. Meanwhile, Lao PDR stipulates a bankruptcy threshold of 10 million kip for enterprises, with measures in place for the appointment of a business plan manager to oversee the enterprise according to creditor resolutions. Lao PDR,

however, lacks laws and procedures applicable to individuals who are unable to repay debts, as well as a comprehensive order of debt repayment and systematic rehabilitation measures. Therefore, this article suggests legal reforms to better accommodate economic changes and business growth.

Keyword: Bankruptcy, business rehabilitation, Bankruptcy law for Lao PDR enterprises

บทนำ

กฎหมายล้มละลายเป็นกฎหมายสำคัญที่สร้างความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ ในช่วงที่มีการแข่งขันทางการค้าและการลงทุนเพิ่มสูงขึ้น กฎหมายนี้ของประเทศไทยเริ่มบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2483 โดยมุ่งหมายให้เจ้าหนี้สามารถเรียกร้องชำระหนี้จากลูกหนี้ที่มีหนี้สินส่วนตัว หากเป็นบุคคลธรรมดาต้องมียอดหนี้สินไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท และหากเป็นนิติบุคคลต้องไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2541 ประเทศไทยเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้หลายกิจการขาดสภาพคล่องและเกิดการว่างงาน จึงมีการตรากฎหมายฟื้นฟูกิจการ เพื่อป้องกันไม่ให้อุตสาหกรรมที่ยังสามารถดำเนินการได้ต้องเข้าสู่ภาวะล้มละลาย กฎหมายนี้แนะนำกระบวนการพักการชำระหนี้ชั่วคราว (Automatic Stay) ให้ลูกหนี้สามารถปรับโครงสร้างหนี้และดำเนินธุรกิจต่อไปได้ โดยลูกหนี้และเจ้าหนี้สามารถร้องขอให้ศาลอนุมัติแผนฟื้นฟู ซึ่งจะช่วยให้ลูกหนี้ดำเนินการได้อย่างปกติและไม่ถูกบังคับขายทอดตลาดทรัพย์สิน (วิชา มหาคุณ, 2547)

ในสปป.ลาวมีกฎหมายที่กล่าวถึงการล้มละลาย ซึ่งปรากฏอยู่ในกฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจ ปี ค.ศ. 1994 (แก้ไขปี ค.ศ. 2019) เป็นการกล่าวถึงการล้มละลายของหน่วยธุรกิจที่เป็นนิติบุคคลและหน่วยธุรกิจที่ไม่เป็นนิติบุคคล เนื่องจากก่อนสถาปนาเป็นสปป.ลาว เป็นยุคที่ประเทศฝรั่งเศสเข้ามาปกครองลาว จึงได้นำเอาแนวทางกฎหมาย Civil Law บัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร ดังนั้นกฎหมายโบราณลาวจึงปรับเปลี่ยน โดยบัญญัติไว้เป็นอักษรในรูปของประมวลกฎหมาย โดยมีแนวความคิดของนักกฎหมายฝรั่งเศสว่ามีแต่ผู้ค้าขายเท่านั้นที่ล้มละลายได้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2559) มีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาของวิสาหกิจที่ตกอยู่สภาวะการล้มละลาย โดยกฎหมายฉบับดังกล่าว มิได้มีวัตถุประสงค์แก้ไขปัญหการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดาที่อยู่ในสภาวะล้มละลาย (บุคคลธรรมดาที่มีหนี้สินเกินความสามารถในการชำระหนี้ได้) และไม่มีกฎหมายที่มีสภาพการบังคับแก่บุคคลธรรมดา ยกเว้นบุคคลธรรมดาที่เป็นเจ้าของวิสาหกิจส่วนบุคคล หรือเจ้าของหุ้นของวิสาหกิจหุ้นส่วนที่มีความรับผิดชอบหนี้สินไม่จำกัด จึงจะสามารถฟ้องให้ล้มละลายได้เช่นเดียวกันกับ

วิสาหกิจ แต่อย่างใดก็ตาม ในสปป.ลาว ก็ต้องมีมาตรการทางกฎหมายในการบังคับการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของนักลงทุนต่อการชำระหนี้ของลูกหนี้ ดังนั้น ปัจจัยทางกฎหมายล้มละลายจึงมีผลต่อการค้าและการลงทุนในสปป.ลาว (บุญล้อม ศรีธรรมวรรณ, 2557)

การเปรียบเทียบกระบวนการล้มละลาย พ.ศ. 2483 และการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ของประเทศไทยและการล้มละลายของวิสาหกิจของสปป.ลาว (ปี 2019)

ในหลักการเบื้องต้น ตามกฎหมายล้มละลายวิสาหกิจของสปป.ลาว มาตรา 10 ได้กำหนดให้มีการล้มละลายเฉพาะในวิสาหกิจ โดยกำหนดให้เจ้าหนี้และลูกหนี้สามารถยื่นคำร้องขอให้นิติบุคคลวิสาหกิจนั้นล้มละลายได้ โดยมีหนี้เกิน 10 ล้านกีบ สำหรับวิสาหกิจนิติบุคคล โดยสปป.ลาว ได้นำกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้ หรือการดำเนินการแผนการชำระหนี้ภายใต้ระยะเวลาตามมติของเจ้าหนี้ และมีผู้จัดการแผนธุรกิจซึ่งเป็นบุคคลที่ศาลแต่งตั้งในการเข้ามาบริหารกิจการ (บริษัทสำนักกฎหมายสยามฟรีเมียร์จำกัด, 2560) ซึ่งมีความแตกต่างกับกฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/1 ของประเทศไทย ที่จะแยกกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แยกต่างหากออกจากการร้องขอล้มละลาย ในกฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจของสปป.ลาว มาตรา 1 หากลูกหนี้ได้ปฏิบัติตามแผนการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ ก็ไม่ตกเป็นนิติบุคคลล้มละลายแต่อย่างใด

ดังนั้น กระบวนการล้มละลายและฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในสปป.ลาว แม้จะมีชื่อที่ใช้คล้ายคลึงกัน แต่หากในทางปฏิบัติก็มีความแตกต่างกันในเรื่องเงื่อนไขและวิธีการที่แตกต่างกัน โดยสามารถเปรียบเทียบกฎหมายเบื้องต้น ดังนี้

กฎหมายล้มละลายในประเทศไทย แบ่งแยกการบังคับใช้ตามประเภทของกิจการ ประกอบด้วยกฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 กฎหมายฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ พ.ศ. 2541 และกฎหมายฟื้นฟูกิจการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) พ.ศ. 2559 สำหรับกฎหมายล้มละลายของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้มีการกำหนดลักษณะกิจการไว้ 3 ประเภท เช่นกัน ได้แก่ กฎหมายฟื้นฟูกิจการวิสาหกิจ (ฉบับปรับปรุง 2020) กฎหมายฟื้นฟูกิจการวิสาหกิจ SME (ฉบับปรับปรุง 2020) และกฎหมายการล้มละลายของวิสาหกิจ (ฉบับปรับปรุง 2020) โดยสามารถเปรียบเทียบได้ลักษณะหรือเงื่อนไขในกระบวนการล้มละลายและฟื้นฟูกิจการดังต่อไปนี้คือ

1. ผู้ยื่นคำร้องขอเข้ากระบวนการล้มละลาย โดยหลักทั้งสองประเทศกำหนดให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้สามารถยื่นคำร้องขอให้เข้าสู่กระบวนการล้มละลายหรือฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เองได้ แต่กรณี

กฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 กำหนดให้เจ้าหนี้สามารถยื่นขอให้ลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการล้มละลายได้เท่านั้น ภายใต้กฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 ของประเทศไทย กำหนดให้ลูกหนี้ต้องเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว โดยมูลหนี้ในกรณีบุคคลธรรมดาต้องไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท และในกรณีนิติบุคคลต้องไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท สำหรับกฎหมายฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ พ.ศ. 2541 ของประเทศไทย มีเงื่อนไขว่าลูกหนี้ต้องเป็นนิติบุคคลที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว โดยแบ่งเป็นกรณีต่าง ๆ ดังนี้

กรณีลูกหนี้เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด บริษัทมหาชน หรือประเภทอื่นตามที่กฎกระทรวงกำหนด ต้องมีมูลหนี้ไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท ทั้งนี้ ลูกหนี้ต้องไม่อยู่ในสถานะที่สามารถชำระหนี้ได้ และต้องยื่นคำร้องโดยสุจริต โดยลูกหนี้ต้องไม่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด อีกทั้งต้องมีช่องทางที่สามารถฟื้นฟูกิจการได้ และมีเหตุผลอันสมควรในการฟื้นฟูกิจการ

กรณีลูกหนี้เป็น SME ลูกหนี้อาจเป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กฎกระทรวงกำหนด โดยต้องมีหนี้ที่เกิดจากการดำเนินกิจการไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท (ยกเว้นในกรณีบุคคลธรรมดา ต้องไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท และบริษัทจำกัดต้องมีหนี้ไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท) ลูกหนี้ในกลุ่มนี้ต้องขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) หรือจดทะเบียนกับหน่วยงานรัฐอื่น ๆ นอกจากนี้ ลูกหนี้ต้องยื่นคำร้องโดยสุจริต ไม่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด มีแนวทางที่สามารถดำเนินธุรกิจได้ และมีเหตุผลอันสมควรในการฟื้นฟูกิจการ พร้อมทั้งต้องมีแผนฟื้นฟูกิจการและได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหนี้จำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของมูลหนี้ทั้งหมด

ในกรณีกฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจของสปป.ลาว การฟื้นฟูกิจการของวิสาหกิจตามกฎหมาย (ฉบับปรับปรุง 2020) ของสปป.ลาว มาตรา 10 วิสาหกิจที่อยู่ในสภาวะล้มละลาย หรือวิสาหกิจที่ใกล้จะอยู่ในสภาวะล้มละลาย หรือวิสาหกิจถูกฟ้องจากเจ้าหนี้ มีหนี้อย่างน้อยสิบล้านกีบ ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้ หรือวิสาหกิจที่ถูกแรงงานหรือสหพันธ์กรรมบาลที่วิสาหกิจไม่จ่าย สามารถจ่ายเงินเดือนหรือค่าแรงงานสามเดือนติดต่อกัน มาตรา 10 (2) ก็ขอฟื้นฟูกิจการได้เจ้าของหุ้น หรือผู้ถือหุ้นของวิสาหกิจ 20 ส่วน 100 ของหุ้นที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมด ถ้าตัวแทนเป็นวิสาหกิจสหกรณ์ 1 ต่อ 5 ของสมาชิกทั้งหมด ลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ (ไม่ได้มีความหมายเดียวกับการมีหนี้สินล้นพ้นตัวเหมือนกับกรณีของกฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 ของประเทศไทย) ลูกหนี้เป็นนิติบุคคลหรือวิสาหกิจเท่านั้น ไม่ใช้กับกรณีบุคคลธรรมดาล้มละลาย จำนวนหนี้กรณีนิติ

บุคคลหรือวิสาหกิจไม่น้อยกว่า 10 ล้านกิบ ของหนี้รายเดียว หรือรวมกับหนี้ของวิสาหกิจอื่นได้ และในกรณีการล้มละลายของวิสาหกิจ (ฉบับปรับปรุง 2020) มาตรา 5 ของสปป.ลาว มีเงื่อนไข คือ เจ้าหนี้ของวิสาหกิจมีมูลหนี้สิบล้านกิบ และได้มีการทวงถามให้วิสาหกิจลูกหนี้ชำระหนี้แล้วสามครั้ง ซึ่งแต่ละครั้งห่างกันไม่ต่ำกว่า 20 วัน กรณีผู้ใช้แรงงาน หรือสหพันธ์กรรมบาลในกรณีวิสาหกิจอยู่ในสภาวะล้มละลาย ไม่สามารถจ่ายเงินเดือน หรือไม่สามารถจ่ายค่าแรงงานเป็นเวลาสามเดือนติดต่อกัน ตามกฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจของสปป.ลาว (ฉบับปรับปรุง 2020) มาตรา 6

2. ผลของคำสั่งศาล ตามกฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 ของประเทศไทย เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจในการจัดกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ ส่วนกฎหมายการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ พ.ศ. 2541 การฟื้นฟูกิจการของ SME พ.ศ. 2559 ของไทย เมื่อศาลมีคำสั่งส่งให้รับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ โดยลูกหนี้ได้รับสถานะพักการชำระหนี้ (automatic stay)

ส่วนผลของคำสั่งศาลการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้วิสาหกิจตามกฎหมายล้มละลาย (ฉบับปรับปรุง 2020) มาตรา 52 ของสปป.ลาว หลังมีคำสั่งรับพิจารณาคดีฟื้นฟูกิจการ ศาลมีคำสั่งควบคุมทรัพย์สินและแต่งตั้งผู้ควบคุมทรัพย์สินมีอำนาจในการจัดการทรัพย์สินแทนลูกหนี้ ลูกหนี้จะมีแผนฟื้นฟูกิจการวิสาหกิจอยู่ในความควบคุมของผู้ควบคุมทรัพย์สิน และเจ้าหนี้ติดตามการปฏิบัติตามแผนหลังมีคำสั่งตัดสินของศาลให้วิสาหกิจล้มละลาย และตามกฎหมายการล้มละลายของวิสาหกิจ (ฉบับปรับปรุง 2020) มาตรา 53 ของสปป.ลาว กำหนดให้องค์กรฝ่ายบังคับคดีดำเนินการคำสั่งตัดสินของศาล โดยเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามลำดับไม่มีสภาวะการพักชำระหนี้ (automatic stay)

3. การดำเนินการเมื่อเข้าสู่กระบวนการ หรือผลของคำสั่งศาล

ภายใต้กฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 ของประเทศไทย ลูกหนี้สามารถยื่นคำขอประนอมหนี้ ต่อที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ทั้งก่อนหรือหลังการล้มละลาย หากไม่ยื่นคำขอดังกล่าว ศาลจะมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลาย โดยในกรณีบุคคลธรรมดา การปลดสถานะล้มละลายจะเกิดขึ้นเมื่อครบกำหนดระยะเวลา 3 ปี นับตั้งแต่วันพิพากษาล้มละลาย ในกรณีการยกเลิกการล้มละลายจะมีผลเมื่อไม่สามารถรวบรวมทรัพย์สินได้ภายในระยะเวลา 10 ปี (ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล)

สำหรับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามกฎหมายฟื้นฟูกิจการ พ.ศ. 2541 และการฟื้นฟูกิจการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ตามกฎหมาย พ.ศ. 2559 กำหนดให้กระบวนการฟื้นฟูกิจการดำเนินต่อไปภายหลังจากที่ศาลอนุมัติแผนฟื้นฟู โดยแผนจะมีระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี และสามารถขอขยายเวลาได้อีกไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี หากที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่ยอมรับแผนหรือ

ศาลไม่อนุมัติแผน ศาลอาจสั่งยกเลิกกระบวนการฟื้นฟูกิจการ และหากลูกหนี้มีคดีล้มละลายอยู่ ให้ดำเนินการพิจารณาคดีล้มละลายต่อไป

ในกรณีที่ผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการและไม่สามารถแต่งตั้งผู้บริหารแผนคนใหม่ ศาลอาจมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือสั่งยกเลิกคำสั่งฟื้นฟูกิจการได้ อีกทั้งหากระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง แต่การฟื้นฟูกิจการยังไม่เสร็จสิ้น ศาลอาจมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือสั่งยกเลิกกระบวนการฟื้นฟูกิจการเช่นกัน ทั้งนี้ ระหว่างกระบวนการฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้จะได้รับการพักชำระหนี้ (Automatic stay) ซึ่งหมายถึงการหยุดพักชำระเงินต้นและการลดดอกเบี้ยบางส่วน

ส่วนกรณีการฟื้นฟูของวิสาหกิจตามกฎหมาย (ฉบับปรับปรุง 2020) มาตรา 53 ของสปป.ลาว กรณีศาลเห็นชอบด้วยแผนจะดำเนินการตามแผน ระยะเวลาตามแผนไม่เกิน 3 ปี กรณีที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่ยอมรับแผนและศาลไม่เห็นชอบด้วยแผนลูกหนี้ถูกฟ้องล้มละลาย และดำเนินคดีล้มละลายต่อไป กรณีระยะเวลาตามแผนสิ้นสุด แต่การฟื้นฟูกิจการยังไม่สำเร็จ ศาลจะยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ และตัดสินใจให้วิสาหกิจล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการของวิสาหกิจ SME (ฉบับปรับปรุง 2020) มาตรา 58 ของสปป.ลาว วิสาหกิจเลือกที่เจรจากับเจ้าหนี้เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ โดยมีการรับรองจากศาลและดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามปกติ

4. ลำดับการจัดการแบ่งปันทรัพย์สิน

กฎหมายล้มละลาย พ.ศ.2483 ของประเทศไทย ทั้งส่วนของฟื้นฟูกิจการและ SME มีการจัดการแบ่งปันทรัพย์สิน ตามลำดับ คือ 1. เจ้าหนี้แรงงาน 2. เจ้าหนี้ภาษีอากร (เจ้าหนี้รัฐบาล) 3. เจ้าหนี้บุริมสิทธิหรือเจ้าหนี้มีประกัน

ส่วนการจัดลำดับการจัดการแบ่งปันทรัพย์สินของตามกฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจของสปป.ลาว และการฟื้นฟูกิจการของวิสาหกิจสปป.ลาว ตามกฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจ (ฉบับปรับปรุง 2020) มาตรา 84 ของสปป.ลาว ไม่ได้กำหนดลำดับการชำระหนี้ระหว่างการฟื้นฟูกิจการให้เป็นไปตามแผนการชำระหนี้ตามมติของประชุมเจ้าหนี้ที่รับรองโดยศาล ภายใต้การดำเนินการชำระหนี้ของผู้ควบคุมทรัพย์สิน เช่นเดียวกับการฟื้นฟูของวิสาหกิจ SME (ฉบับปรับปรุง 2020) ของสปป.ลาว ไม่ได้กำหนดลำดับการชำระหนี้ โดยกำหนดให้ในระหว่างการฟื้นฟูกิจการให้เป็นไปตามแผนการชำระหนี้ ตามมติของประชุมเจ้าหนี้ที่รับรองโดยศาล ภายใต้การดำเนินการชำระหนี้ของผู้ควบคุมทรัพย์สิน

สปป.ลาวได้กำหนดลำดับในการจัดการทรัพย์สินในกฎหมายการล้มละลายของวิสาหกิจ (ฉบับปรับปรุง 2020) มาตรา 84 ของสปป.ลาว อยู่ภายใต้สำนักงานปฏิบัติการชำระหนี้ดำเนินการตามคำสั่งศาล มีการยึดทรัพย์สินและขายทอดตลาดทรัพย์สินเพื่อการชำระหนี้ ลำดับการจัดการทรัพย์สิน ดังนี้

1. เจ้าหนี้แรงงาน (เงินเดือน ค่าแรงงานรวมทั้งเงินประกอบเข้าประกันสังคม)
2. เจ้าหนี้ที่ช่วยในกระบวนการฟื้นฟูกิจการ
3. เจ้าหนี้ที่มีประกัน
4. เจ้าหนี้ (ภาษีอากร)
5. เจ้าหนี้ไม่มีประกัน

สรุปได้ว่า จากการพิจารณากฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) และกฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 ของประเทศไทย พบว่า ทั้งสองประเทศมีกฎหมายที่เป็นระบบลายลักษณ์อักษร (Civil Code) เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม การนำกฎหมายมาใช้ในทางพาณิชย์ มีลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

สำหรับกฎหมายล้มละลายใน สปป.ลาว แม้จะผ่านการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมหลายยุคสมัย แต่ยังคงยึดรูปแบบเดิมที่ไม่ได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยเฉพาะในช่วงก่อนการสถาปนาประเทศในปี 1975 กฎหมายพาณิชย์ของลาวยังไม่ครอบคลุมถึงบุคคลธรรมดา และถูกบังคับใช้เฉพาะกับวิสาหกิจหรือกิจการค้าขนาดใหญ่เท่านั้น ทำให้บทบัญญัติกฎหมายล้มละลายและกระบวนการฟื้นฟูกิจการ ไม่ครอบคลุมการบังคับใช้กับลูกหนี้บุคคลธรรมดาสำหรับการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ อย่างไรก็ตาม เมื่อระบบเศรษฐกิจการค้าของลาวเริ่มขยายตัวและมีบุคคลธรรมดาเข้ามาดำเนินกิจการทางการค้ามากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับใช้กฎหมายล้มละลายกับบุคคลธรรมดา เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินกิจการในปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่า กฎหมายล้มละลายของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความแตกต่างจากระบบการพาณิชย์ของประเทศไทย ซึ่งมีการดำเนินกิจการทางการค้ามาอย่างยาวนาน โดยในประเทศไทย บุคคลธรรมดาสามารถประกอบธุรกิจในฐานะส่วนบุคคลได้ ส่งผลให้ประเทศไทยมีกฎหมายล้มละลายสำหรับบุคคลธรรมดาที่มีหนี้สินส่วนตัว ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่กฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 โดยกำหนดมูลหนี้ขั้นต่ำสำหรับการยื่นฟ้องล้มละลาย และได้มีการปรับเปลี่ยนจำนวนหนี้ขั้นต่ำตามสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนารูปแบบกระบวนการล้มละลายให้ครอบคลุมถึงการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ โดยนำกระบวนการพักการชำระหนี้ (automatic stay) มาใช้

เพื่อให้กิจการของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ โดยไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย ซึ่งมีส่วนช่วยในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ พัฒนาการองค์กรธุรกิจ และส่งเสริมการจ้างงานเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยรวม

ดังนั้น เมื่อศึกษาเปรียบเทียบภาพรวมและพัฒนาการของกฎหมายล้มละลายในทั้งสองประเทศ จะสามารถเห็นแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจ กฎหมายการค้าและการลงทุน รวมถึงกฎหมายพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศอย่างชัดเจน

เปรียบเทียบกฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 ของประเทศไทยและกฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. จากการศึกษาศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายล้มละลายของสปป.ลาว และของไทย พบว่า ในกฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจของสปป.ลาว ไม่มีบทบัญญัติให้บุคคลธรรมดาล้มละลาย ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายล้มละลายของประเทศไทย เนื่องจากสปป.ลาว ได้กำหนดให้กฎหมายล้มละลายใช้บังคับเฉพาะกับกรณีของพ่อค้า ซึ่งมีความหมายเฉพาะในวิสาหกิจ ซึ่งเป็นนิติบุคคลเท่านั้น ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับกฎหมายล้มละลายในภาคพื้นยุโรป เช่น ประเทศฝรั่งเศส ส่วนในกฎหมายล้มละลายของไทย ยังได้รวมกฎหมายพาณิชย์บัญญัติไว้รวมในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งรวมถึงสภาพของบุคคลธรรมดาด้วย ดังนั้น จึงบัญญัติให้บุคคลธรรมดาล้มละลายได้

กฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 ของประเทศไทย และกฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจของสปป.ลาว ต่างมีแนวความคิดหรือที่มาจากกฎหมายล้มละลายของประเทศฝรั่งเศส (Droit de la faillite) ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการนำเอาทรัพย์สินของลูกหนี้ขาย เพื่อนำมาใช้แทนหนี้สินแก่เจ้าหนี้ทั้งหมด ซึ่งใช้บังคับทั้งอยู่ทำการค้า (Les commercants) และผู้ที่ไม่ได้ทำการค้า (Les non commercants) โดยมีลักษณะเป็นการบังคับให้ลูกหนี้ปฏิบัติตามสัญญา หรือการบังคับชำระหนี้โดยนำเอาทรัพย์สินของลูกหนี้ (Des procedures d'exécution force) ต่อมาได้ปรับปรุงทำให้กระบวนการมีความเป็นอิสระและมีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยยอมให้ลูกหนี้ที่มีความสามารถจะชำระหนี้ยังคงดำเนินกิจการของตนเองต่อไปได้ (ภายใต้เงื่อนไขของศาล) และให้มีการชำระหนี้ของตนแบบประนีประนอม (Un concordat) (ธนกร วรปรัชญากุล, 2544)

ตามกฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 ของประเทศไทย ก็ได้นำแนวความคิดกฎหมายล้มละลายของประเทศอังกฤษ (Insolvency Act 1986) การล้มละลายของประเทศอังกฤษ โดยได้มีการพัฒนา

เป็นสองระบบ และแยกการล้มละลายของบุคคลธรรมดา (Insolvent Individuals) และการล้มละลายของนิติบุคคล (Insolvent companies) ออกจากกัน โดยกฎหมายล้มละลายของประเทศไทยยุคใหม่นี้ ได้แก้ไขปรับปรุงขึ้นมาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของบรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลาย และคำนึงถึงผลประโยชน์ของลูกหนี้ในการหลุดพ้นจากการมีหนี้สิน และสามารถกลับคืนสู่ชีวิตปกติได้ แต่ที่สำคัญก็คือการคำนึงถึงผลประโยชน์ของมหาชน ในการตรวจสอบการมีหนี้สินที่เกินความสามารถในการชำระหนี้ และการชำระหนี้ด้วยความสุจริต บริสุทธิ์ใจ รวมถึงการละเลยการชำระหนี้ของลูกหนี้ ก็จะได้รับรางวัลโทษ แนวทางการฟื้นฟูกิจการของประเทศไทย เป็นแนวทางที่เปิดโอกาสให้ลูกหนี้ฟื้นฟูกิจการได้ภายใต้เงื่อนไขที่จำกัด ซึ่งเรียกว่า กระบวนการฟื้นฟูกิจการอย่างอ่อน (Mild proceeding) ซึ่งแตกต่างจากประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ให้ลูกหนี้มีสิทธิเสนอแผนฟื้นฟูกิจการได้แต่เพียงผู้เดียว ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นผู้ร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการ (วิชา มหาคุณ, 2547) และตามกฎหมายฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ของประเทศไทย ก็ได้้นำแนวความคิดของสหรัฐอเมริกา ตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายของสหรัฐอเมริกา ได้มีการสนับสนุนให้มีการล้มละลายของบุคคลธรรมดา โดยต้องการช่วยให้ลูกหนี้ได้รับโอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่ จึงให้มีการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ (Rehabilitation) ซึ่งเป็นหลักการที่สำคัญที่สุดของกฎหมายล้มละลายของสหรัฐอเมริกา โดยหลักการดังกล่าว มีลักษณะเป็นการเอื้ออำนวยและให้โอกาสลูกหนี้ในการเริ่มต้นชีวิตใหม่ หรือเรียกว่ากระบวนการฟื้นฟูกิจการที่เข้มแข็ง (Tough proceedings) (วิชา มหาคุณ, 2547) จะเห็นได้ว่า หลักการนี้เป็นการเริ่มต้นใหม่ทางการเงิน ซึ่งประเทศไทยก็ได้นำหลักการดังกล่าวมาใช้ในกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ในช่วงการเกิดปัญหาสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2541 (Grant W.Newton, 2009)

นอกจากนี้แล้ว กฎหมายล้มละลายของประเทศไทย ได้แนวความคิดตามร่างกฎหมายล้มละลายข้ามแดนของกรรมาธิการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL) แนวความคิดในการร่างกฎหมายล้มละลาย คือ การให้ความช่วยเหลือในการกำหนดโครงสร้างของกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลในการดำเนินการกับปัญหาทางการเงินของลูกหนี้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเท่าที่จะเป็นไปได้ กับผลประโยชน์และส่วนได้เสียของฝ่ายต่าง ๆ โดยตรงกับปัญหาทางการเงินดังกล่าว เช่น เจ้าหนี้ และบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจของลูกหนี้ โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินการกับลูกหนี้ ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดา ซึ่งมีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และไม่ได้เจาะจงเกี่ยวกับการล้มละลายของบุคคลธรรมดา ที่ไม่ได้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น ผู้บริโภค ดังนั้นเป็นต้น ถึงอย่างใดก็ตาม แนวความคิดนี้ก็ให้ความสำคัญถึง

เรื่องการล้มละลายของบุคคลธรรมดา ที่ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (คณะกรรมการว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ, 2550)

2. กฎหมายล้มละลายของวิสาหกิจในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของวิสาหกิจ แต่ขาดหลักเกณฑ์ในการใช้สภาวะการพักชำระหนี้หรือ “automatic stay” ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่ใช้ในการฟื้นฟูกิจการในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทย หลักการพักชำระหนี้จะทำให้เจ้าหนี้ไม่สามารถบังคับชำระหนี้ หรือดำเนินการยึดทรัพย์สินของลูกค้าหนี้ ในระหว่างกระบวนการฟื้นฟูกิจการได้ ซึ่งเป็นการช่วยให้ลูกหนี้มีเวลาปรับปรุงโครงสร้างหนี้และรักษาสภาพคล่อง เพื่อให้สามารถดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีของ สปป.ลาว เมื่อขาดหลักการพักชำระหนี้ ลูกหนี้จึงไม่มีความมั่นคงในการดำเนินธุรกิจ และเสี่ยงที่จะสูญเสียทรัพย์สินสำคัญจากการบังคับคดีของเจ้าหนี้ ส่งผลให้ธุรกิจขาดสภาพคล่อง และอาจต้องหยุดดำเนินการ ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายไม่มีมาตรการป้องกันการบังคับชำระหนี้ เจ้าหนี้จึงสามารถดำเนินการยึดทรัพย์สินของลูกค้าหนี้ได้ตามกฎหมาย ส่งผลให้กระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกค้าหนี้ในลาวมีประสิทธิภาพน้อยลงและไม่สามารถรองรับความต้องการทางธุรกิจในสถานการณ์เศรษฐกิจที่ผันผวนได้

ในทางตรงกันข้าม กฎหมายล้มละลายของประเทศไทย ได้นำหลักการพักชำระหนี้มาใช้ โดยกำหนดให้มีสภาวะการพักชำระหนี้ชั่วคราว ซึ่งช่วยให้ลูกหนี้สามารถปรับโครงสร้างหนี้และวางแผนฟื้นฟูกิจการ โดยไม่ต้องกังวลว่าทรัพย์สินจะถูกยึดในระหว่างกระบวนการ ส่งผลให้กิจการยังคงดำเนินการได้ ซึ่งสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและการจ้างงานได้เป็นอย่างดี หาก สปป.ลาวสามารถปรับปรุงกฎหมายให้มีหลักการพักชำระหนี้เช่นเดียวกับไทย จะช่วยให้กระบวนการฟื้นฟูกิจการมีความยืดหยุ่นมากขึ้น ช่วยลดความเสี่ยงในการขาดสภาพคล่องของธุรกิจ และเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนในอนาคต

3. จากการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายล้มละลาย พบว่า กฎหมายล้มละลายเป็นกฎหมายเชิงพาณิชย์ ที่มุ่งเน้นการบังคับใช้กับพ่อค้าหรือผู้ประกอบการธุรกิจ เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการปัญหาหนี้สินของกิจการ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ในอดีต พบว่า การประกอบธุรกิจยังไม่มีหลากหลายหรือความซับซ้อนเท่าที่ควร อีกทั้งการค้าระหว่างประเทศก็ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น ทำให้ระบบกฎหมาย

ล้มละลายในทั้งสองประเทศ มีการบังคับใช้อย่างเรียบง่าย โดยไม่ได้จำแนกประเภทของธุรกิจหรือผู้ประกอบการอย่างชัดเจนเช่นในหลายประเทศที่พัฒนาแล้ว

ในประเทศที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจสูง กฎหมายล้มละลายมักมีการแบ่งประเภทชัดเจนระหว่างกฎหมายที่บังคับใช้กับกิจการเชิงพาณิชย์และบุคคลธรรมดา ซึ่งทำให้การบังคับใช้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของธุรกิจที่มีลักษณะและขนาดที่ต่างกันได้ อีกทั้งยังมีศาลเฉพาะทางหรือศาลพาณิชย์ที่มีหน้าที่พิจารณาคดีทางการค้าและธุรกิจโดยเฉพาะ ซึ่งช่วยให้กระบวนการพิจารณาคดีมีประสิทธิภาพและความรวดเร็วสูง

ในขณะที่ทั้งประเทศไทยและสปป.ลาว กำลังเผชิญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ ที่ทำให้เกิดความหลากหลายของธุรกิจและการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น ปัญหาทางการค้าและการทำธุรกิจจึงซับซ้อนและมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การปรับปรุงกฎหมายล้มละลายให้ทันสมัยและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงนี้ จึงเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งสองประเทศอาจพิจารณาบัญญัติกฎหมายพาณิชย์แยกเฉพาะสำหรับธุรกิจการค้า รวมถึงการจัดตั้งศาลยุติธรรมพาณิชย์หรือศาลที่มีความเชี่ยวชาญในการพิจารณาคดีทางการค้าต่างหาก ซึ่งจะช่วยให้การแก้ไขข้อพิพาทมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้ระบบการค้าของประเทศมีความน่าเชื่อถือและได้รับความไว้วางใจจากนักลงทุนมากขึ้น

สรุป

บทความนี้ ผู้เขียนได้นำเสนอความแตกต่างของกฎหมายล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยเน้นถึงโครงสร้าง กระบวนการ และหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดการปัญหาทางการเงินและภาระหนี้สิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจและการลงทุน ทั้งสองประเทศมีกฎหมายล้มละลายที่ได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร (Civil Code) แต่มีแนวปฏิบัติและขอบเขตการบังคับใช้ที่แตกต่างกันตามบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศ

ในส่วน of ประเทศไทย กฎหมายล้มละลาย พ.ศ. 2483 ได้ถูกตราขึ้นเพื่อช่วยเหลือธุรกิจที่เผชิญปัญหาหนี้สิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) กฎหมายนี้กำหนดให้มีกระบวนการฟื้นฟูกิจการ ซึ่งรวมถึงการปรับโครงสร้างหนี้และการพักการชำระหนี้ (Automatic Stay) เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการล้มละลายทันที ช่วยให้ลูกหนี้มีโอกาสในการฟื้นฟูและสามารถดำเนินธุรกิจต่อไป

ได้ แนวทางนี้สนับสนุนการรักษาสภาพคล่องและส่งเสริมการจ้างงาน จึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

ในทางกลับกัน กฎหมายล้มละลายของ สปป.ลาว ซึ่งได้รับอิทธิพลจากกฎหมายฝรั่งเศส มีข้อจำกัดในการบังคับใช้ กล่าวคือกฎหมายลาวมุ่งเน้นการฟื้นฟูกิจการเฉพาะในกรณีที่ลูกหนี้เป็นนิติบุคคล เช่น วิสาหกิจ และไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงบุคคลธรรมดาที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้นอกจากนี้ ลาวยังไม่ได้ใช้หลักการพักการชำระหนี้ ทำให้กระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ขาดความยืดหยุ่นในช่วงเวลาที่มีปัญหาทางการเงิน และอาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจและการรักษาสภาพคล่องในระยะยาว

เมื่อเปรียบเทียบเงื่อนไขการยื่นคำร้องขอล้มละลาย พบว่า ในประเทศไทยกำหนดเงื่อนไขการยื่นฟ้องสำหรับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล โดยบุคคลธรรมดาต้องมีหนี้สินไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท และนิติบุคคลไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท ส่วน สปป.ลาว กำหนดให้วิสาหกิจที่มีหนี้เกิน 10 ล้านกีบ สามารถยื่นขอล้มละลายได้ โดยมีกระบวนการควบคุมและแต่งตั้งผู้จัดการแผนธุรกิจที่ศาลแต่งตั้งเข้ามาดูแลตามมติของเจ้าหนี้ อย่างไรก็ตาม ลาวยังขาดกฎหมายที่ครอบคลุมการล้มละลายของบุคคลธรรมดา รวมถึงลำดับการชำระหนี้ที่ชัดเจน และกระบวนการฟื้นฟูกิจการที่เป็นระบบ จึงเสนอให้มีการปรับปรุงกฎหมายล้มละลายของลาว เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและการเติบโตของธุรกิจ โดยอาจนำหลักการพักการชำระหนี้เข้ามาใช้เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นและช่วยเหลือลูกหนี้ในช่วงที่ยากลำบากทางการเงิน ทั้งนี้การปรับปรุงดังกล่าวจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุน และส่งผลดีต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการค้าด้วยการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ. (2550). *แนวทางการร่างกฎหมายล้มละลายของคณะกรรมการการค้าด้วยการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL)*. กรุงเทพมหานคร: กรมบังคับคดีกระทรวงยุติธรรม.
- ธนกร วรปรัชญากุล. (2544). หลักเบื้องต้นของกฎหมายว่าด้วยกิจการที่ประสบปัญหาทางการเงินในประเทศไทยฝรั่งเศส. *จุฬาลงกรณ์*, 3(48), 5-22.

- บริษัทสำนักกฎหมายสยามพรีเมียร์จำกัด. (2560). ข้อมูลกฎหมายของประเทศไทยและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการลงทุนของประเทศไทย. ใน รายงานวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- บุญล้อม ศรีธรรมวรรณ. (2557). กฎหมายล้มละลาย: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับประเทศไทย. *MFU CONNEXION*, 3(2), 218-248.
- วิชา มหาคุณ. (2547). หลักการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้. *วารสารกฎหมาย*, 22(2), 21-25.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2559). โครงการจัดทำข้อมูลกฎหมายของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม การเมือง และความมั่นคงของสปป.ลาว. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Grant W.Newton. (2009). Bankruptcy &Insolvency Accounting Practice and Procedure. Wiley Corporate F&A Book